

BILJNA VRSTA: **KROMPIR**

ŠTETNI ORGANIZMI: **KROMPIROV MOLJAC**

NA PODRUČJU VOJVODINE ZAPOČELO JE VAĐENJE RANOG SORTIMENTA KROMPIRA, DOK SE KOD SORTIMENTA NAMENJENOG ZA JESENJU PROIZVODNJU USEVI NALAZE U RAZLIČITIM FAZAMA ŽUĆENJA NADZEMNOG DELA BILJAKA (CIME).

NA FEROMONSKIM KLOPKAMA REGISTRUJU SE ULOVI ODRASLIH JEDINKI **KROMPIROVOG MOLJCA**.

KROMPIROV MOLJAC JE VEOMA OPASNA ŠTETOČINA KROMPIRA TOPLIJIH DELOVA SVETA. U POSLEDNJIH NEKOLIKO GODINA, LETNJI DEO VEGETACIJE NA NAŠEM PROIZVODNOM PODRUČJU KARAKTERIŠE TREND VISOKIH, ČESTO I TROPSKIH TEMPERATURA KOJE IZUZETNO POGODUJU RAZVOJU OVE ŠTETOČINE TE JE ONA VRLO ČESTO OGRANIČAVAJUĆI FAKTOR U PROIZVODNJI JESENJIH KROMPIRA U NAŠIM AGROKOLOŠKIM USLOVIMA. DOMINANTNO JE ŠTETOČINA JUŽNIH KRAJEVA NAŠE ZEMLJE, ALI SE POSLEDNJIH GODINA ŠTETNOST OVE VRSTE POVEĆAVA I U VOJVODINI.

ŠTETE NASTAJU KAKO U POLJU TAKO I U SKLADIŠTU. NAJVEĆE ŠTETE NASTAJU NA KRTOLAMA U KOJE SE UBUŠUJU LARVE I PRAVE HODNIKE, GALERIJE. OVAKO NAPADNUTE KRTOLE SKLONE SU NAPADU PATOGENA PROUZROKOVAČA TRULEŽI I PROPADAJU.

U POSLEDNJIH NEDELJU DANA NA FEROMONSKIM KLOPKAMA SE BELEŽE POJEDINAČNI ULOVI KROMPIROVOG MOLJCA ALI IMAJUĆI U VIDU NASTAVAK TRENDA TROPSKIH TEMPERATURA KOJE ĆE DOVESTI DO UBRZANOG RAZVOJA MOLJCA OČEKUJE SE POVEĆANJE NJEGOVE BROJNOSTI U NAREDNIM DANIMA.

UPUĆUJEMO PROIZVOĐAČE KROMPIRA NA OPREZ JER SE SA POVEĆANJEM BROJNOSTI MOLJCA POVEĆAVA I RIZIK OD NASTANKA ŠTETA, NAROČITO U KRAJEVIMA GDE SE TRADICIONALNO GAJI KROMPIR I GDE SE VEĆ NEKOLIKO GODINA UNAZAD REGISTRUJU ZNAČAJNE ŠTETE NA JESENJIM KROMPIRIMA. **SADA JE VEOMA VAŽNO PREDUZETI SVE RASPOLOŽIVE MERE KONTROLE OVE ŠTETOČINE:**

KOD RANOG SORTIMENTA GDE JE VAĐENJE U TOKU, PREPORUČUJU SE SLEDEĆE MERE:

- KROMPIR TREBA VADITI U ŠTO KRAĆEM ROKU. NIKAKO NE TREBA OSTAVLJATI KROMPIR NA PARCELI IZLOŽEN NAPADU MOLJCA;
- NAKON VAĐENJA, KROMPIR TREBA ČUVATI U SKLADIŠTIMA U KOJIMA JE KONTROLISANA TEMPERATURA (ISPOD 10°C);
- SKLADIŠTA KROMPIRA TREBA NA SVIM OTVORIMA DA BUDU OBEZBEĐENA GUSTIM MREŽAMA KAKO BI SE SPREČIO ULAZAK ODRASLIH JEDINKI I DALJI RAZVOJ MOLJCA.

KOD KASNOG SORTIMENTA I KOD USEVA KOJI SE NEĆE VADITI U SKORIJE VREME, PREPORUČUJU SE SLEDEĆE MERE:

- ODRŽAVANJE KOMPAKTNOSTI ZEMLJIŠTA NAVODNJAVANJEM KAKO BI SE SPREČILO STVARANJE PUKOTINA I PRODOR ŽENKI MOLJCA DO KRTOLA GDE POLAŽU JAJA;
- ZAGRANJE, FORMIRANJE PRAVILNOG I VISOKOG BANKA, RADI SPREČAVANJA "OBRUŠAVANJA" BANKOVA USLED ČESTIH NAVODNJAVANJA KAKO BI KRTOLE OSTALE ZAŠTIĆENE DO MOMENTA VAĐENJA;
- SPROVOĐENJE HEMIJSKIH MERA ZAŠTITE U UGROŽENIM REGIONIMA NEKIM OD SLEDEĆIH INSEKTICIDA:

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJA	DOZA	KARENCA
CIPKORD 20 EC, CIPRAZOR 20 EC, CRNA MAMBA	CIPERMETRIN	0,3 L/HA	14 DANA
EXIREL	CIJANTRANILIPROL	0,1-0,125 L/HA	
ALVERDE	METAFLUMIZON	0,2-0,25 L/HA	

DETALJNIJE INFORMACIJE O ŠTETNIM ORGANIZMIMA I MERAMA NJIHOVE KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA PORTALU PROGNOZNO-IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZA ZAŠTITU BILJA AP VOJVODINE.

SLIKA 1. ŽUĆENJE CIME KROMPIRA

SLIKA 2. OGOLJENE KRTOLE KOJE SU PODLOŽNE NAPADU KROMPIROVOG MOLJCA

SLIKA 3. ULOVI KROMPIROVOG MOLJCA NA FEROMONSKOJ KLOPCI

SLIKA 4. ŠTETE OD KROMPIROVOG MOLJCA

SLIKA 5. ŠTETE OD KROMPIROVOG MOLJCA

SLIKA 6. KRTOLE KOJE SE MORAJU SKLANJATI SA PARCELE